

Υπενθύμιση

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το συνέδριο του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. με αφορμή τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Τμήματος, από 25 έως 28 Μαΐου 2011, με θέμα:

Γλώσσες και Πολιτισμοί σε (Διά)Δραση

Τα Τμήματα ξενόγλωσσων Φιλολογιών χαρακτηρίζονται από μια συνεχή εναλλαγή ανάμεσα σε πολιτισμικούς και γλωσσικούς κώδικες (code and cultural switching) και εκ των πραγμάτων κινούνται σε έναν γλωσσικά και πολιτισμικά *trίτο χώρο*, εφόσον θεραπεύουν αντικείμενα διδασκαλίας και έρευνας σε ένα ετερο-γλωσσικό και ετερο-πολιτισμικό περιβάλλον. Με αυτή τη διαπίστωση ως αφετηρία το συνέδριο του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ., που διοργανώνεται με αφορμή τον εορτασμό της 50χρονης παρουσίας του Τμήματος στον ακαδημαϊκό χώρο, αποσκοπεί στη θεματοποίηση της λογοτεχνικής και γλωσσικής επαφής μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών - χωρίς, ωστόσο, να περιορίζεται στις ελληνο-γερμανικές αλληλεπιδράσεις. Η ανάδειξη πολιτισμικών συνδέσεων, διαδράσεων και συνθέσεων προκύπτει μέσα σε αυτό το πλαίσιο είτε από την αντιπαραθετική διαχρονική ανάλυση (π.χ. διδακτικές μέθοδοι, ιστορική εξέλιξη της γλώσσας, λογοτεχνικά μοτίβα) είτε από τη συγχρονική ανάλυση ανάμεσα σε γλώσσες και ανάμεσα σε πολιτισμικές παραγωγές κάθε είδους (π.χ. λογοτεχνικός, κινηματογραφικός, δημοσιογραφικός, πολιτικός, εκπαιδευτικός, καθημερινός λόγος).

Η υπέρβαση των ορίων, η αναζήτηση ταυτοτήτων, οι συγκρούσεις αλλά και τα κοινά σημεία των πολιτισμών στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης εντάσσονται στα επίκαιρα ερευνητικά και διδακτικά ενδιαφέροντα των επιστημών του ανθρώπου. Σε μια

περίοδο δε που παρατηρείται μια όλο και μεγαλύτερη περιθωριοποίηση των εν λόγω επιστημών, προσλαμβάνει ιδιαίτερη βαρύτητα η επαφή, η αλληλεπίδραση και κατ' αυτό τον τρόπο η ενίσχυση των διαφορετικών αντικειμένων τους. Η πεποίθηση ότι οι διεπιστημονικές συνεργασίες είναι σε θέση να προσφέρουν ενδελεχείς αναλύσεις σε ζητήματα που αφορούν το σύγχρονο άνθρωπο και να συμβάλλουν στην κατανόηση και αντιμετώπιση προβλημάτων των πολυπολιτισμικών, παγκοσμιοποιημένων κοινωνιών μας κερδίζει βαθμιαία όλο και περισσότερο έδαφος στον ακαδημαϊκό χώρο.

Με βάση αυτή την προβληματική προτείνονται ενδεικτικά οι παρακάτω θεματικές ενότητες ως πλαίσιο για τις εργασίες του συνεδρίου, χωρίς αυτές να είναι δεσμευτικές. Επιθυμητό θα ήταν τα ζητήματα που θα αναλυθούν να διέπονται από μια διεπιστημονική προσέγγιση, ώστε να επιχειρηθεί μια σύνθεση μέσα από διαφορετικές οπτικές των επιστημών του ανθρώπου (π.χ. της Γλωσσολογίας, της Γραμματολογίας, της Διδακτικής, της Μεταφρασεολογίας, της Συγκριτολογίας, της Παιδαγωγικής αλλά και των *εθνικών φιλολογιών*). Ευπρόσδεκτα θα ήταν, ωστόσο, ζητήματα θεωρίας και πράξης σε σχέση με την ανάλυση της γλώσσας και την εκμάθηση/διδασκαλία της γερμανικής ή/και της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας:

- **Εθνικές – υπερεθνικές ταυτότητες.** (πολιτισμός, έθνος, θρησκεία, ιθαγένεια). Πώς δομείται συμβολικά και πώς προβάλλεται η εκάστοτε ταυτότητα σε σχέση κυρίως με τις έννοιες της ετερότητας και της ξενότητας - ένα ζήτημα το οποίο προσφέρεται για εξέταση όχι μόνο από λογοτεχνικής και γλωσσ(ολογ)ικής άποψης αλλά και μέσα από την οπτική της διδακτικής. Στην παρούσα ενότητα εμπίπτουν και οι χώροι μέσα στους οποίους «δικαιούται κάποιος να διαφέρει άφοβα» (Adorno).
- **Πολιτισμική διάδραση σε ιστορική προοπτική.** Λογοτεχνικά μοτίβα, ο λόγος περί μνήμης/μνημοϊστορία, το παρελθόν ως

βίωμα του ξένου, γλωσσικές επικοινωνίες, χρονικά επίπεδα («Zeitschichten» κατά Reinhart Koselleck), διδακτική της πολιτισμικής ιστορίας, εικόνες του εχθρού όπως αυτές διαμορφώθηκαν ιστορικά.

- **Όρια και σύνορα.** Τα γεωγραφικά, πολιτισμικά και γλωσσικά όρια οδηγούν σε συνευρέσεις ή σε αντιπαραθέσεις, οι οποίες μπορούν να επιφέρουν την υπέρβαση και ανατροπή ή τη διατήρησή τους, ενώ και η *πολυγλωσσία* αποτελεί σημαντικό παράγοντα σε παρόμοιες διαδικασίες. Η αλληλεπίδραση ανάμεσα σε διαφορετικά Μέσα (Intermedialität), ως περίπτωση υπέρβασης ορίων μεταξύ των τεχνών, θα μπορούσε επίσης να αποτελεί ζήτημα προς διερεύνηση αυτής της ενότητας.
- **Ζωή και εκπαίδευση σε μια «παγκόσμια κοινωνία υψηλού ρίσκου» («Weltrisikogesellschaft» κατά Ulrich Beck).** Η βία, είτε πολιτική είτε θρησκευτική, ως ακραία μορφή των πολιτισμικών συγκρούσεων.
- **Μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις.** Η μεταφρασεολογική προοπτική επέχει βαρύνουσα σημασία στην πολιτισμική διάδραση, καθώς η μετάφραση και η διερμηνεία αποτελούν συνήθως το κύριο όχημα για την πραγμάτωσή της και κατά συνέπεια για την ανάδειξη τόσο των διαφορετικών όσο και των κοινών στοιχείων από την σκοπιά της άλλης γλώσσας και του άλλου πολιτισμού. Η συμβολή αυτή θα μπορούσε να αναλυθεί στα ακόλουθα επιμέρους θέματα: στρατηγικές και μέθοδοι μετάφρασης και διερμηνείας σε μια συγχρονική ή διαχρονική εξέταση, επιλογή της θεματολογίας που μεταφράζεται ως ένδειξη προσωπικών προτιμήσεων ή ως έκφραση ιστορικών, λογοτεχνικών, οικονομικών προτεραιοτήτων και σκοπιμοτήτων, η συμβολή των μεταφράσεων στη λογοτεχνική και γλωσσική παράδοση καθώς και οι μεταφραστικοί περιορισμοί κάθε απόπειρας υπέρβασης των ορίων.

Οι περιλήψεις (250-300 λέξεις) πρέπει να υποβληθούν έως την

1η Νοεμβρίου 2010 αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή (Word doc, docx) στη διεύθυνση kongress50@del.auth.gr και να συνοδεύονται από σύντομο βιογραφικό σημείωμα (50-100 λέξεις). Για κάθε ανακοίνωση θα διατεθούν 30 λεπτά (20 λεπτά παρουσίαση και 10 λεπτά συζήτηση).

Παρακαλούμε η περίληψη να πληροί τις παρακάτω προδιαγραφές:

Γραμματοσειρά: 12 Times New Roman

Διάστημα: μονό

Περιθώρια: όλα 3

Τίτλος, όνομα συγγραφέα, φορέας εργασίας, ηλεκτρονική διεύθυνση (κεντραρισμένα)

Οι γλώσσες εργασίας του συνεδρίου είναι η γερμανική και ελληνική. Οι περιλήψεις των ανακοινώσεων θα υποβληθούν σε κρίση. Η ενημέρωση σχετικά με την αποδοχή των περιλήψεων θα γίνει μετά τις 15 Δεκεμβρίου 2010.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Το δικαίωμα συμμετοχής έχει οριστεί στα 80 Ευρώ και για φοιτητές/τριες (προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου) στα 20 Ευρώ και καταβάλλεται την ημέρα της εγγραφής του συνεδρίου.

Μετά τη λήξη του συνεδρίου θα ακολουθήσει η έκδοση του Τόμου των Πρακτικών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στο Γραφείο Σπουδών του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ.

Τηλ. (+30) 2310 997557

Ηλεκτρονική διεύθυνση: piordani@del.auth.gr,

Ιστοσελίδα: www.del.auth.gr.

Ταχ. Διεύθυνση: Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Φιλοσοφική Σχολή
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
541 24

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον προσβλέπουμε στη συμμετοχή σας και θα είναι χαρά μας να σας καλωσορίσουμε στη Θεσσαλονίκη το Μάιο του 2011.

Η Οργανωτική Επιτροπή

Ανθή Βηδενμάιερ

Σιμέλα Δεληανίδου

Γιάννης Πάγκαλος

Renate Σιδηροπούλου

Αθηνά Σιούπη

Elke Sturm-Τριγωνάκη